Landet som icke är. (Efterlämnade dikter)

Bokutgåva

Holger Schildts förlag, Helsingfors 1925.
FÖRORD

»Konstnären arbetar alltid i mörker och varje ljusstråle faller på hans arbete», skrev Edith Södergran i sina efterlämnade anteckningar. Själv var Edith Södergran alltid i livet omsvept av en oförklarlig anonymitet och jag tror att det är överensstämmande med hennes skygga väsen att låta den fortbestå även efter döden. Verket ensamt skall stråla och vittna om en själ som ensam gick över bryggor högt uppe i luften – »skimrande och sönderflytande bryggor, färgade i pärlemor», som det står i sagan om prinsessan Hyacintha.

Här skola därför endast några av de viktigaste data ur hennes korta levnadssaga återges. Hon föddes år 1892 i Petersburg av finlandssvenska föräldrar – härstammande från Österbotten – och framlevde sin barndom i Finlands ödsligaste gränstrakt, i en villa invid den ryska kyrkan i Raivola, omgiven av denna trädgård hon aldrig tröttnade att besjunga. Hon genomgick den tyska kyrkoskolan – Peterschule – i Petersburg, insjuknade vid sexton års ålder i lungtuberkulos, vistades några år i Schweiz (Davos) och därefter i Raivola, där hon – efter ett lidande som mot slutet gjorde döden till en efterlängtad och kär befriare – insomnade i den eviga vilan midsommardagen 1923.

Den första diktsamlingen »Dikter» utkom år 1916. Sedan följde »Septemberlyran» 1918, »Rosenaltaret» 1919 och »Framtidens skugga» 1920. År 1919 utgav hon även en liten samling aforismer, kallad »Brokiga iakttagelser». De efterlämnade dikter som nu, två år efter hennes död, sammanförts under titeln »Landet som icke är» härröra från skilda perioder. Dikterna i den första avdelningen från åren omkring 1916, i den andra från 1917–18, i den tredje från 1919–20 och i den sista från åren 1922–23.

*

I en egendomlig ofullbordad drömmonolog – Hyacintha – har Edith Södergran tecknat det själens landskap, där hon hörde hemma och där hennes dikter blommade i en fägring som ej förgår. Den är ett brottstycke av en dikt om hennes egen skaparhemlighet. Och prinsessan Hyacintha är ingen annan än det hemlighetsfulla väsen, i strålande frigjord gestalt, som har drömt drömmarna i Edith Södergrans dikter.

Skildringen av Hyacinthas sagoslott och den paradisiska omgivningen, de kringliggande öarna: jungfruön, midnattsön, ambassadön, eremitön, vilka likt strålande symboler omslöto slottet, och sjön, som var skön om sommaren men ändå skönare »när novembersolen göt sitt bleka guld, det dyraste, det sista» över dess isbetäckta yta – skildringen av detta drömlandskap och de gudalika människor Hyacintha där umgicks med i lycklig frihet glöder i färger och skälver av en lidelse som bara hemlängtan alstrar. Man anar att detta är det hem skaldinnan – själv landsflyktig i ensamhetens, lidandets och sjukdomens ogästvänliga land, där bittra tistlar och brännande nässlor frodas – har skapat sig i fantasien, en fridlyst ort, där den sårade själen finner en tillflykt, sägande: Här, blott här i denna drömmens purpurvärld är mitt hem.

Hennes dikter voro ingenting annat än glimtar, plötsligt uppflammande visioner av detta lidelsefullt åtrådda hemland, drömland. Nu när hon är borta förstå vi bättre hur ensam hon var ibland oss. Så i yttre avseende isolerad som hon ha väl få diktare levat, så ensamma som hon ha inte många stått i sin andliga strid. Vi ha endast småningom börjat förstå varför hennes visor voro annorlunda än våra. Inför de allra sista dikterna – visorna till döden – måste våra ögon öppnas, och vi skola nu bättre än förr skönja det »darrande

purpursken» som hemlängtan brett över alla Edith Södergrans dikter. Dessa sista dikter äro de fulländade, redan ojordiska visionerna av »landet som icke är»:

Landet, där all vår önskan blir underbart uppfylld,
landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.

Och purpurstrimman i hennes dikter är oförgänglig liksom vinet i Hyacinthas glas: även om glaset krossats, »skall hennes vin dock ha varit till, dess smak, dess hemliga sammansättning skall aldrig förgås och det skall aldrig saknas på det bord där i framtiden de kostbara vinerna komma att stå».

Hagar Olsson.

I

SOMMAR I BERGEN

Enkel är bergens sommar;
ängen blommar,
den gamla gården ler
och bäckens dunkla brus talar om funnen lycka.

ROSEN

Jag är skön, ty jag har vuxit i min älskades
trädgård.
Jag stod i vårregn och fick dricka längtan,
jag stod i solen och fick dricka glöd –
nu står jag öppen och väntar.

SJUKBESÖK

Jag hämtar dig en enda blomtyngd gren
ur vårens stora skog.
Du tiger och du ser
med dina sjukligt djupa ögon
på ljusreflexen i kristallen ner.
Du tiger och du ler,
ty denna vår skall gå förbi ditt hjärta.
Vi hava ingenting att säga mer.

UPPTÄCKT

Din kärlek förmörkar din stjärna –
månen går upp i mitt liv.
Min hand är ej hemma i din.
Din hand är lusta –
min hand är längtan.
(1916)

PORTRÄTTET

För mina små visor,
de lustigt klagande, de aftonröda,
skänkte mig våren ägget av en vattenfågel.
Jag bad min älskade måla mitt porträtt på det

tjocka skalet.
Han målade en ung lök i brun mylla –
och på den andra sidan en rund mjuk kulle
av sand.

ETT RÅD

Och drottningen frågade sin hemliga rådgivare:
Vem är den onda kvinna min gemål har kär?
– Han älskar alla kvinnor, som tända hans
blod. –
Men vilken utav dessa skall jag bekämpa mest?
– Ditt eget svarta lynne skall du bekämpa
mest. –
Men hur skall jag bekämpa mitt eget svarta
lynne?
– Låt sändebudet kyssa dig, när solen går ned. –

ETT MÖTE

Tre jungfrur gingo hand i hand över en öppen
slätt.
De möttes av en ryttare i täta höljen.
Den första jungfrun sträckte sina armar ut:
kärlek kom!
Den andra jungfrun föll på knä: död förskona
mig!
Den tredje jungfrun vände sig om:
vägen till staden viker av till höger.

NATTLIG MADONNA

När de svarta molnen drogo över himlen
satt en moder vaken och ett barn sov.
Och en änglastämma sjöng i nattens tystnad
alla världars lov.
Och den unga modern hörde likt ett eko
djupast i sitt inre nattens tysta lov:
o vad världen växte ut i alla vidder
när den lille sov!

OM HÖSTEN

Nu är det höst och de gyllene fåglarna
flyga alla hem över djupblå vatten;
på stranden sitter jag och stirrar i det granna
glittret
och avskedet susar genom grenarna.
Avskedet är stort, skilsmässan förestående,
men återseendet är visst.
Därför blir sömnen lätt när jag somnar med
armen under huvudet.
Jag känner en moders andedräkt på mina ögon
och en moders mun mot mitt hjärta:

sov och slumra mitt barn, ty solen är borta. –

FARLIGA DRÖMMAR

Gå icke alltför nära dina drömmar:
de äro en rök och de kunna förskingras –
de äro farliga och kunna bestå.
Har du skådat dina drömmar i ögonen:
de äro sjuka och förstå ingenting –
de hava endast sina egna tankar.
Gå icke alltför nära dina drömmar:
de äro en osanning, de borde gå –
de äro ett vansinne, de vilja stanna.

BRUDEN

Min krets är trång och mina tankars ring
går kring mitt finger.
Det ligger något varmt på grunden av allt det
främmande omkring mig,
som den svaga doften i näckrosens kalk.
Tusende äpplen hänga i min faders trädgård,
runda och avslutade i sig själva –
så har mitt obestämda liv ock blivit
utformat, rundat, svällande och slätt
och – enkelt.
Trång är min krets och mina tankars ring
går kring mitt finger.

TILL EROS

Eros, du grymmaste av alla gudar,
varför förde du mig till det mörka landet?
När flickebarnen växa till
bliva de utestängda från ljuset
och kastade i ett mörkt rum.
Svävade icke min själ som en lycklig stjärna
innan den blev dragen i din röda ring?
Se, jag är bunden till händer och fötter,
känn, jag är tvungen till alla mina tankar.
Eros, du grymmaste av alla gudar:
jag flyr icke, jag väntar icke,
jag lider endast som ett djur.

PRINSESSAN

Alla kvällar lät prinsessan smeka sig.
Men den som smeker stillar blott sin egen hunger
och hennes längtan var en skygg mimosa, en
storögd saga inför verkligheten.
Nya smekningar fyllde hennes hjärta med bitter
sötma
och hennes kropp med is, men hennes hjärta
ville ännu mer.

Prinsessan kände kroppar, men hon sökte hjärtan;
hon hade aldrig sett ett annat hjärta än sitt eget.
Prinsessan var den armaste i hela riket:
hon hade levat alltför länge på illusioner.
Hon visste att hennes hjärta måste dö och
söndersmulas helt,
ty sanningen fräter.
Prinsessan älskade icke de röda munnarna, de
voro främmande.
Prinsessan kände icke de druckna ögon med is
på bottnen.
De voro alla vinterbarn, men prinsessan var från
yttersta södern och utan nycker,
utan hårdhet, utan slöjor och utan list.

MIN FRAMTID

Ett nyckfullt ögonblick
stal mig min framtid,
den tillfälligt hoptimrade.
Jag skall bygga den upp mycket skönare
såsom jag tänkt den från början.
Jag skall bygga den upp på den fasta marken
som heter min vilja.
Jag skall resa den upp på de höga pelare
som heta mina ideal.
Jag skall bygga den med en hemlig lönngång
som heter min själ.
Jag skall bygga den med ett högt torn
som heter ensamhet.

SJUKA DAGAR

Trångt är mitt hjärta förvarat i en smal klyfta,
fjärran är mitt hjärta beläget
på en avlägsen ö.
Vita fåglar flyga fram och åter
och bringa budskap att mitt hjärta lever.
Jag vet – hur det lever
av kol och sand
på vassa stenar.
Jag ligger hela dagen och väntar på natten,
jag ligger hela natten och väntar på dagen,
jag ligger sjuk i paradisets trädgård.
Jag vet att jag icke blir frisk,
längtan och trånsjuka bli aldrig bättre.
Jag har feber som en kärrväxt,
jag svettas sötma som ett klibbigt blad.
På bottnen av min trädgård ligger en sömnig
sjö.
Jag som älskar jorden

vet ingenting bättre än vattnet.
I vattnet falla alla mina tankar
dem ingen sett,
mina tankar dem jag icke vågar visa för någon.
Vattnet är fullt av hemligheter!

INGENTING

Var lugn, mitt barn, det finnes ingenting,
och allt är som du ser: skogen, röken och ske-
nornas flykt.
Någonstädes långt borta i fjärran land
finnes en blåare himmel och en mur med rosor
eller en palm och en ljummare vind –
och det är allt.
Det finnes icke något mera än snön på granens
gren.
Det finnes ingenting att kyssa med varma läppar,
och alla läppar bli med tiden svala.
Men du säger, mitt barn, att ditt hjärta är
mäktigt,
och att leva förgäves är mindre än att dö.
Vad ville du döden? Känner du vämjelsen hans
kläder sprida
och ingenting är äckligare än död för egen hand.
Vi böra älska livets långa timmar av sjukdom
och trånga år av längtan
såsom de korta ögonblick då öknen blommar.

ETT LIV

Stjärnorna äro obevekliga –
det veta vi alla –
men jag vill söka lyckan på alla vågor blå
och under alla gråa stenar.
Om lyckan aldrig kommer? Vad är ett liv?
En liten näckros vissnar bort i sanden.
Och om dess aning sviker? en dyning dör vid
stranden
när sol går ned.
Vad hade flugan att söka i spindelns nät,
och vad har sländan gjort av sin enda dag?
Det gives intet svar än två livlösa vingar
över ett hopsjunket bröst.
Svart blir aldrig vitt –
dock kampens sötma finnes kvar för alla
och alla dagar komma färska blommor ur hel-
vetet.
Men det kommer en dag då helvetet är tomt
och himlen stänges
och allt står stilla –

intet finnes då kvar än en sländas kropp i vecket
av ett blad.
Men ingen vet det mer.

UNDRET

Flickan:
Jag blev så glad, då jag såg dig, o syster,
jag blev så glad, att någon fanns i skogen,
än spefulla ekon och lurande troll.
Du gick helt långsamt, jag skyndade efter dig
att hinna upp dig, som hade jag något att be-
rätta dig.
Dyster och sträng den svarta nunnedräkten är,
allvaret blickar ur de mörka vecken,
men kär och förtrogen är den och underbart
tröstande
för hjärtan som bära på hemliga sorger.
— — — — — — — — — — — — — — —
Ack syster, syster, härlig är den sammetsgröna
skogen,
men denna vår är ingen vår för mig.
Ty den jag älskade har gjort mig orätt.
Han tog min kärlek med list som en bedragare
för sin låga och oädla fåfängas skull,
och lämnade mig ensam i sorg och blygsel i
kallt förakt.
Tungt har mitt hjärta varit hela tiden, att solen icke värmt mig.
Nu har jag drömt två nätter å rad
att jag var glad och bar en kniv i min hand,
en blodig kniv, och mitt hjärta var lätt som en
fågel.
Drömmar betyda intet, men jag undrar
om jag skall se detsamma en gång till.
Nunnan:
Du får ej drömma så, mitt barn,
så får du icke drömma en gång till.
Nu är den heliga lövsprickningstiden
då jorden är full av änglar,
den som lyssnar, skall ständigt höra vingslag i
luften.
Nu är den heliga lövsprickningstiden,
då änglar tända ljusen i kyrkan
och fylla skålarna med heligt vigvatten,
och ovan altaret står Gudsmoder
med ett oskönjbart leende på sina läppar.
Gå dit, fall ned på dina knän . . . och vänta.
Ack, när Gudsmoder blickar ned på dig,
då känner du det genast.

Jag vet det väl. Hur smärtan sakta domnar –
inom en stund har du glömt dina sorger
och lätta och ljusa och stilla bli dina tankar
som änglarnas steg över golvet av sten,
och stiger du upp, du skyndar dig ofrivilligt
mot utgången,
flöda tårarna över ditt ansikte
och du är lycklig och milt försjunken hela dagen
och intet ont ord kommer över dina läppar,
och om natten drömmer du lyckligt och fromt
som barnen drömma om julnatten.
Gå in i kyrkan, mitt barn, jag väntar härute i
stilla bön.
Flickan (återvändande):
Vad . . . mitt sinne . . . är . . . tungt.
Svaga äro dina böner, o syster,
det heliga vigvattnet verkade intet.
Jag lade mig på knä framför altaret,
länge höll jag mina ögon slutna och tänkte
ingenting
i väntan på undret.
Hade jag aldrig öppnat mina ögon!!
jag såg det åter . . . det jag sett i drömmen . . .
dock var det tusen gånger olycksdigrare att se
här på det heliga altaret.
På golvet såg jag några droppar blod,
en strimma levrat blod på altarduken,
men uppe på altaret låg – kniven.
Jag ville gripa den och kyssa den –
vad älskar jag i världen såsom detta blod?
Golvet vaggade underligt under mina knän,
en skräck mig grep – jag kom ihåg Gudsmoder
och jag blickade upp till henne med en bön om
tillgift
och sökte hennes skydd.
Men hon såg mig icke, hon blickade ut i fjärran
förskräcklig och hög.
— — — — — — — — — — — — — — —
Fåfänga äro alla böner för mig.
Nunnan:
Jag skall dock be för dig,
jag upphör nu ej mer att be för dig.
Gudsmoder ser dig icke, hon tiger . . .
hon vill ett offer mot vilket alla offer äro ringa.
Hon, den heliga och rena, mot vilket allt ont
är maktlöst
tar som offer ur dina händer
den tunga kniven med det onda blodet.

Stor är hennes nåd,
djupt är hennes förbarmande,
högre äro hennes tankar än människornas lagar.
Hon dödar ej de onda tankarna, när de födas
fram,
hon hämmar ej de onda orden, som strömma
över läpparna,
hon hejdar ej den upplyfta armen, då hugget
faller.
Men för de förkrossade själar, över vilka olyckan
timat,
har hon en nåd utan gräns och en kärlek utan
anseende.
Hon ger oss tårarna som smälta våra hjärtan
och göra dem mjuka som vax.
Sådan är Gudsmoder
och föga känna vi henne.
Hon ser alla, som komma hit,
och olika är hennes nåd mot alla.
Men endast de tyngsta hjärtan
väga något i hennes hand.
Stor blir din ångers ljuvhet, mitt barn,
när det onda har skett.
Ständigt har jag levat fjärran från det onda,
min själ har varit ljus som den vita liljan
den höga ängeln håller i sin hand.
Dock har jag lärt mig att det icke finnes något
gott
fjärran från synden.
Vilken är våra böners nödvändighet?
Den förtvivlans styrka som betvingar våra helgon?
Behöva vi Gudsmoder? Kunna vi icke leva utan
henne?
Vi äro icke mogna för paradiset:
de rena själarna skola kastas i elden och börja
brinna.
Förkrympta äro alla hjärtan som icke blomma
fritt.
Försiktiga äro våra själar i sina vita skrudar.
Det finnes alltför många i världen
som tåla att kallas fega.
Men lyckliga äro de själar
på vilka det onda förlorat sin största insats:
Gå mitt barn, jag skall be för dig.
Jag kan intet annat.
(1915)

II

GRIMACE D'ARTISTE

Jag har ingenting annat än min lysande mantel,
min röda oförskräckthet.
Min röda oförskräckthet går ut på äventyr
i lumpna land.
Jag har ingenting annat än min lyra under armen,
mitt hårda strängaspel;
min hårda lyra klingar för folk och fä
på öppen väg.
Jag har ingenting annat än min högburna krona,
min stigande stolthet.
Min stigande stolthet tar lyran under armen
och bugar farväl.
(1917)

SÄRTECKNET

Är gud en niding?
Kör han sin djärvaste ängel från himlen?
Nej – jag säger:
Han gav mig honung och malört.
Den skumma smeten vräkte jag ut över jorden.
Formen höll.
Han gav mig en svartröd ros –
den minsta i världen.
Den utmärker mig framom andra,
man ser den på långt håll på min vita dräkt.
(September 1918)

GRYNINGEN

Jag tänder ett ljus över hela Atlanten:
okända världar, nattliga länder
vaknen emot mig!
Låten upp för den kalla gryningen,
här kommer dagens obarmhärtiga gudinna, i
dimgrå slöjor
med litet tidigt morgonhjälmblänk.
Lätt, lätt löpa mina vindar över haven.
Mitt starka horn hänger vid min sida, jag blåser
ej till uppbrott . . .
Väntar jag ännu? Har en gud fördrömt sig?
Morgonen stiger röd ur oceanen.
(September 1918)

FÖRHOPPNING

Jag vill vara ogenerad –
därför struntar jag i ädla stilar,
ärmarna kavlar jag upp.
Diktens deg jäser . . .
O en sorg –
att ej kunna baka katedraler!

Formernas höghet –
trägna längtans mål.
Nutidens barn –
har din ande ej sitt rätta skal?
Innan jag dör
bakar jag en katedral.
(September 1918)

VISAN FRÅN MOLNET

Uppå molnen bor allt vad jag behöver:
mina dagsljussäkra aningar, mina blixtljussnabba
vissheter,
och på molnen bor jag själv –
vit, i sol som bländar,
oåtkomligt lycklig vinkande farväl.
Faren väl, min ungdoms gröna skogar.
Odjur där husera –
jag sätter aldrig mer min fot på jorden.
Tog en örn mig upp på sina vingar –
fjärran från världen
har jag fred.
Upp på molnen sitter jag och sjunger –
ned på jorden droppar det kvicksilverhånskratt –
därur växer kittelgräs och flyg-i-luften blommor.
(1918)

AFTONVANDRING

Alla tidens gyllenstjärnor på min mörka sam-
metsdräkt.
Jag är triumfatorn – i kväll – jag ryser.
Ödets järnstänger hamra ur mitt bröst.
Virvlar vinden sand från trottoaren?
— — — — — — — — — — — — — — —
Finnes för mig död, förintelse – nej.
Döden är i Helsingfors –
han fångar gnistorna på taken.
Jag går över torget med min framtid i mitt bröst.

III

FÅNGENSKAP

Fången, fången . . . jag vill slita mina bojor.
Med smärtsamt vreda läppar går jag genom
livet.
Mina avgrunder, vad frågar jag efter er, I för-
tjänen intet namn.
Brons fogar sig till brons och blir en människa,
och människan går med järn i sitt hjärta.
Men har väl bronsen detta skrämmande sken
över pannan

av blixtarnas gud?
Jag kastar mitt hjärta på vägen, må gamarna
dela det –
fullmånen föder mig ett nytt.
(Februari 1919)

BLEKHJÄRTADE NATT

Blekhjärtade natt, du lyssnar . . .
Nej, det är icke sant, ditt halva blod är mäktigt
nog.
Då det stiger i dina ådror
och går till anfall är världen din.
Blekhjärtade natt, då ditt blod är uppe, framme
och går till anfall,
då äro dina ådror en tom fästning,
en kusligt övergiven,
när den stora striden står om järnporten.
En övergiven borg behärskar världen,
kraftens namnlösa borg.
Sjungande återvänder en gång ditt mörka blod.
(Februari 1919)

MITT LIV, MIN DÖD OCH MITT ÖDE

Jag är ingenting än en omätlig vilja,
en omätlig vilja, men vartill, vartill?
Allting är mörker omkring mig,
jag kan ej lyfta ett halmstrå.
Min vilja vill blott ett, men detta ena känner
icke jag.
När min vilja bryter fram, skall jag dö:
var hälsad mitt liv, min död och mitt öde.

IV

ZIGENERSKAN

Jag är en zigenerska ur främmande land
i bruna hemlighetsfulla händer håller jag korten.
Dagar gå efter dagar, enformiga och brokiga.
Trotsigt blickar jag människorna i ansiktet:
vad veta de att korten bränna?
Vad veta de att bilderna leva?
Vad veta de att varje kort är ett öde?
Vad veta de att varje kort som faller ur min
hand
har tusenfaldig betydelse?
Ingen vet att dessa händer söka något.
Ingen vet att dessa händer sändes ut för länge
sen.
Att dessa händer äro välbekanta med alla ting
och dock röra vid allting i en dröm.

Det finnes endast ett sådant par händer i världen.
Dessa underbara rovhänder
döljer jag under den röda duken
i trots och svårmod, ringprydda och starka.
Dessa bruna ögon skåda ut i ändlös längtan.
Dessa röda läppar brinna i en eld som icke slocknar,
dessa sorglösa händer skola göra sitt värv i den dystert eldskensfärgade natten.
(Februari 1922)

MIN BARNDOMS TRÄD

Min barndoms träd stå höga i gräset
och skaka sina huvuden: vad har det blivit av dig?
Pelarrader stå som förebråelser: ovärdig går du under oss!
Du är ett barn och bör kunna allt,
varför är du fjättrad i sjukdomens band?
Du är bliven människa, främmande förhatlig.
Då du var barn förde du långa samtal med oss,
din blick var vis.
Nu ville vi säga dig ditt livs hemlighet:
nyckeln till alla hemligheter ligger i gräset i hallonbacken.
Vi ville stöta dig för pannan, du sovande,
vi ville väcka dig, döda, ur din sömn.
(Juni 1922)

KYRKOGÅRDSFANTASI

Vad är det som klingar på kyrkogården: Min egen! Min älskade!
vem är det som ropar i dimman?
Det är krigarens hustru som ilar emot sin man.
Där hänger Gudsmoders bild på ett bländvitt kors med Jesusbarnet,
och vinden vaggar syrenen av och an på den färska graven.
Och i sin vita bruddräkt hon sover lugnt, sitt barn på armen.
Vad är din panna så färglös och blek, du unga kvinna?
Vad är din hand så sorglös och lätt, du väna kvinna?
Dina svarta lockar smeker ingen mer, dina svarta lockar,
och dina fötter i tunna sidenskor, de känna intet.
Du flydde längre bort än där månen står i björkens krona,

du flydde längre bort än där solen själv, solen skiner.
Du tog ditt barn på armen och sprang så fort du kunde,
och alla stjärnor lämnade du, stjärnorna under dig.
Där Jesusbarnet sitter i Jungfruns famn, dit har du hunnit
och allt vad människohjärtat vinna kan, det har du vunnit.
Vad är det som klingar på kyrkogården: Min egen! Min älskade!
vem är det som ropar i dimman?
Det är krigarens hustru som ilar emot sin man.
(September 1922)

O HIMMELSKA KLARHET

O himmelska klarhet på barnets panna –
dess ängel ser Fadren i himmelen.
Och ljuset som strömmar ur helgonets ögon är mörker
invid den friden som vilar på barnets panna, den himmelska frid.
Och glorian som skiner kring helgonets änne är icke så tydlig och stor
som kronan som kröner ett människobarn i späda år.
Och marken och blomstren och stenarna tala till barnet sitt språk,
och barnet det svarar och jollrar tillbaka på skapelsens språk.
Och Gud är dold i den minsta blomma
och tingen förkunna hans namn,
men människohjärtat som utstötts av Fadren
vet icke hur nära han bor.
(September 1922)

HEMKOMST

Min barndoms träd stå jublande kring mig: o människa!
och gräset mig hälsar välkommen ur främmande land.
Mitt huvud jag lutar i gräset: nu äntligen hemma.
Nu vänder jag ryggen åt allting som ligger bakom mig:
mina enda kamrater bli skogen och stranden och sjön.
Nu dricker jag visdom ur granarnas saftfyllda

krona,
nu dricker jag sanning ur björkens förtorkade
stam,
nu dricker jag makt ur det minsta och spädaste
grässtrå:
en väldig beskyddare räcker mig nådigt sin hand.
(Oktober 1922)

MÅNEN

Vad allting som är dött är underbart
och outsägligt:
ett dött blad och en död människa
och månens skiva.
Och alla blommor veta en hemlighet
och skogen den bevarar,
det är att månens kretsgång kring vår jord
är dödens bana.
Och månen spinner sin underbara väv,
den blommor älska,
och månen spinner sitt sagolika nät
kring allt som lever.
Och månens skära mejar blommor av
i senhöstnätter,
och alla blommor vänta på månens kyss
i ändlös längtan.
(September 1922)

OKTOBERMORGON

De första flingorna föllo.
Där vågorna skrivit sin runskrift i flodbäddens
sand
vi andäktigt gingo. Och stranden sade till mig:
Se här har du vandrat som barn och jag är alltid
densamma.
Och alen som står vid vattnet är alltid densamma.
Säg var har du varit i främmande land och lärt
dig stympareseder?
Och vad har du vunnit? Alls ingenting.
På denna mark skola dina fötter träda,
här är din trollkrets, från alarnas hängen
kommer din visshet och gåtornas svar.
Och du skall prisa Gud som låter dig stå i sitt
tempel
bland träden och stenarna.
Och du skall prisa Gud som låtit fjällen falla
från dina ögon.
All fåfäng visdom kan du akta ringa,
ty nu äro tallen och ljungen dina lärare.
Tag hit de falska profeter, de böcker som ljuga,

vi tända i dälden vid vattnet ett lustigt fladd-
rande bål.
(Oktober 1922)

Det finnes ingen som har tid i världen
än Gud allena.
Och därför komma alla blommor till honom
och den sista bland blommor
Förgätmigejen ber honom om högre glans
i sina blå ögon
och myran ber honom om större kraft
att fatta strået.
Och bina be honom om starkare segersång
bland purpurröda rosor.
Och Gud är med i alla sammanhang.
När gumman oväntat mötte sin katt vid brunnen
och katten sin matmor.
Det var en stor glädje för dem båda
men allrastörst var den att Gud hade fört dem
samman
och velat dem denna underbara vänskap
i fjorton år.

LANDET SOM ICKE ÄR

Jag längtar till landet som icke är,
ty allting som är, är jag trött att begära.
Månen berättar mig i silverne runor
om landet som icke är.
Landet, där all vår önskan blir underbart upp-
fylld,
landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.
Mitt liv var en het villa.
Men ett har jag funnit och ett har jag verkligen
vunnit –
vägen till landet som icke är.
I landet som icke är
där går min älskade med gnistrande krona.
Vem är min älskade? Natten är mörk
och stjärnorna dallra till svar.
Vem är min älskade? Vad är hans namn?
Himlarna välva sig högre och högre,
och ett människobarn drunknar i ändlösa dimmor
och vet intet svar.
Men ett människobarn är ingenting annat än
visshet.
Och det sträcker ut sina armar högre än alla
himlar.

Och det kommer ett svar: Jag är den du älskar
och alltid skall älska.

ANKOMST TILL HADES

Se här är evighetens strand,
här brusar strömmen förbi,
och döden spelar i buskarna
sin samma entoniga melodi.
Död, varför tystnade du?
Vi äro komna långt ifrån
och äro hungriga att höra,
vi hava aldrig haft en amma
som kunnat sjunga såsom du.
Kransen som aldrig smyckat min panna
lägger jag tyst till din fot.
Du skall visa mig ett underbart land
där palmerna höga stå,
och där mellan pelarraderna
längtans vågor gå.

INNEHÅLL

IV